
Antwoorden	Deel-scores
------------	-------------

■ Opgave 3 Discussie over ontwikkelingshulp

Maximumscore 4

- 24 □ Nee, Marres pleit alleen voor het afschaffen van ontwikkelingshulp 0

A

- Bij ontwikkelingshulp gaat het om het geven van concrete hulp (geld, goederen of diensten) aan ontwikkelingslanden (ten behoeve van de economische en/of sociale ontwikkeling van deze landen). (Marres wil deze vorm van hulp afschaffen) 1
- Bij ontwikkelingssamenwerking gaat het om activiteiten van rijke landen en van ontwikkelingslanden om *samen* onderontwikkeling / armoede terug te dringen. / Ontwikkelingssamenwerking is meer dan alleen het geven van hulp van de rijke landen aan de ontwikkelingslanden. Ontwikkelingssamenwerking omvat naast het geven van hulp het nemen van maatregelen binnen de ontwikkelingslanden, binnen de rijke landen en in de betrekkingen tussen ontwikkelingslanden en de rijke landen. / Ontwikkelingssamenwerking betekent dat rijke landen en ontwikkelingslanden *samen verantwoordelijk* zijn voor het nemen van maatregelen om armoede tegen te gaan 1

B

Marres stelt dat bij de ontwikkeling van het eigen land internationaal overleg kan plaats vinden op basis van gelijkwaardigheid en economische belangen. (regels 65-69)
Ontwikkelingslanden moeten maatregelen nemen om te zorgen dat westerse bedrijven willen investeren en de westerse markten moeten worden opengesteld. (regels 70-74)
Deze voorbeelden komen overeen met de kenmerken van ontwikkelingssamenwerking: *samen* onderontwikkeling terugdringen / onderontwikkeling terugdringen is een gezamenlijke verantwoordelijkheid / maatregelen nemen in ontwikkelingslanden en in de betrekkingen tussen landen. 2

Maximumscore 4

- 25 □ • Naar de armste landen gaat geen of heel weinig particulier kapitaal. Deze landen profiteren weinig of niet van de wereldhandel, trekken geen investeerders aan, etc. Zonder deze hulp zouden deze landen het niet bolwerken 2

- Particuliere bedrijven investeren niet in basisvoorzieningen als onderwijs, gezondheidszorg, woningbouw. Om basisvoorzieningen te kunnen realiseren, hebben de armste landen ontwikkelingshulp nodig van de rijke landen. Door bevordering van de handel of aantrekken van investeerders alleen komen deze landen er niet 2

Eindexamen maatschappijleer vwo 2003-I

© havovwo.nl

Antwoorden	Deel-scores
Maximumscore 2	
26 ☐ twee van de volgende:	
• Economisch belang van het donorland: de eigen economie / export van het donorland wordt bevorderd door goederen of diensten aan het ontwikkelingsland te leveren of investeringen van het eigen bedrijfsleven te bevorderen.	
• Militair-strategisch belang van het donorland: landen krijgen steun als ze bijvoorbeeld een land (de VS) toestaan een militaire basis aan te leggen of ter wille van politieke stabiliteit (bijvoorbeeld in de strijd tegen het terrorisme).	
• Cultureel belang van het donorland: landen krijgen steun van een donorland (voorbeeld Frankrijk) als deze bereid zijn taal en cultuur van het hulpgevend land te steunen.	
per juist antwoord	<u>1</u>
Maximumscore 3	
27 ☐ • Eén van de doelstellingen van het EU-ontwikkelingsbeleid is integratie van ontwikkelingslanden in de wereldeconomie / armoedebestrijding	<u>1</u>
• In de praktijk staat het handelsbeleid / landbouwbeleid van de EU daarmee op gespannen voet: door producten uit ontwikkelingslanden te weren of door subsidiëring van de landbouwproducten in de EU-landen krijgen de ontwikkelingslanden geen eerlijke kans op de wereldmarkt	<u>2</u>
Maximumscore 2	
28 ☐ Liberalen zullen het eens zijn met de volgende opvattingen van Marres (twee van de volgende):	
• Ontwikkelingslanden moeten hun investeringsklimaat aanpassen. (regels 70-72)	
• Het afschaffen van hulp geeft mensen hun waardigheid terug. (regels 1-3, 58-60) / (ontwikkelingslanden zijn zelf verantwoordelijk voor hun eigen ontwikkeling)	
• Ontwikkelingslanden zijn zelf in staat om hun eigen ontwikkeling vorm te geven. (regels 74-90)	
• De westerse markten moeten worden opengesteld / de vrije wereldhandel moet worden bevorderd. (regels 70-73)	
• Ontwikkelingshulp is maar een gering deel van hun nationaal inkomen (regels 28-31) / (ontwikkelingshulp levert maar een geringe bijdrage aan ontwikkeling van ontwikkelingslanden.)	
per juist antwoord	<u>1</u>
Maximumscore 2	
29 ☐ • (op basis van) de christelijke naastenliefde en solidariteit (CDA)	<u>1</u>
• (op basis van) de ideeën over internationale solidariteit (GroenLinks)	<u>1</u>
Maximumscore 3	
30 ☐ • Cultureel universalisme	<u>1</u>
• Het cultureel universalisme gaat ervan uit dat er waarden zijn die voor iedere wereldburger gelden	<u>1</u>
• Citaat: “Het Nederlandse ontwikkelingsbeleid is bijvoorbeeld gericht op het versterken van de positie van vrouwen. Niet elk (islamitisch) land denkt daarover hetzelfde als minister Herfkens, maar zal toch de gulle geefster naar de mond praten.” (regels 18-23) Blijkbaar is de Nederlandse regering van mening dat de positie van vrouwen overal gelijkwaardig moet zijn aan die van de man	<u>1</u>

Eindexamen maatschappijleer vwo 2003-I

© havovwo.nl

Antwoorden	Deel-scores
Maximumscore 4	
31 ☐ Beoordeling:	
• twee argumenten voor of tegen bilaterale hulp	<u>2</u>
• samenhang/kwaliteit van de ingezonden brief	<u>2</u>
Voorbeeld	
Ik ben het eens met de opvatting van <i>de Volkskrant</i> dat bilaterale hulp kan leiden tot paternalisme. De hulpontvangende landen worden te afhankelijk gemaakt van de donorlanden. Hun (economische en politieke) belangen domineren vaak (argument 1) en de ontwikkelingslanden worden te weinig gestimuleerd om verantwoordelijk te zijn voor hun eigen ontwikkeling (argument 2).	
of	
Ik ben het niet eens met de kritiek van <i>de Volkskrant</i> op bilaterale hulp. Men stelt de multilaterale vorm van hulp iets te rooskleurig voor. Multilaterale hulp is meestal erg bureaucratisch en weinig efficiënt. De bureaucratie in internationale organisaties zal altijd groter blijven dan bij bilaterale hulp (argument 1). Bilaterale hulp is effectiever als Nederland zelf de regie in handen houdt en de voorwaarden stelt met welke landen en op welke wijze het deze hulp wil geven. Om er voor te zorgen dat de hulp goed wordt besteed, is naar mijn mening een zekere vorm van paternalisme niet te vermijden (argument 2).	
Maximumscore 2	
32 ☐ Voorbeeld van een goed antwoord is:	
Enerzijds wil Nederland de zelfstandigheid/onafhankelijkheid van de hulpontvangende landen bevorderen (geen paternalisme), maar anderzijds worden aan het geven van hulp voorwaarden gesteld aan ontvangende landen om er voor te zorgen dat de financiën goed worden besteed.	
Maximumscore 2	
33 ☐ Voorbeelden van goede antwoorden zijn (twee van de volgende):	
• Binnen de VN is afgesproken dat de rijke landen minimaal 0,7 % van het BNP aan ontwikkelingssamenwerking besteden. Nederland voldoet aan die norm.	
• Verplichting tot contributie/bijdrage aan talrijke VN-organisaties.	
• Nederland is als lid van de Wereldbank een belangrijke donor.	
• Nederland heeft het VN-mensenrechtenverdrag ondertekend. Inspanningsverplichting om wereldwijd sociale grondrechten te realiseren.	
• Nederland is lid van de EU en is verplicht aan de Europese begroting bij te dragen.	
• Internationale afspraken op milieuterrein verplichten rijke landen tot bijdragen aan verschillende milieufondsen.	
• internationale afspraken over bijvoorbeeld bestrijding van ziektes (aids)	
per juist antwoord	<u>1</u>